

Dosarul nr. 2ra-491/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi. L. Pruteanu, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Tașca împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Patrulare, intervenient accesoriu Radu Pascari cu privire la repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 iunie 2017, Nicolae Tașca, reprezentat de avocatul Gheorghe Tataru, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior la 20 aprilie 2018, împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Patrulare, intervenient accesoriu Radu Pascari solicitând încasarea în mod solidar a prejudiciului material în sumă de 3000 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 9000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 386391 din 26 mai 2016 a fost tras la răspundere contravențională conform art. 235 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 400 de lei și 3 puncte de penalizare. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, a depus contestație în temeiul art. 448 Cod contravențional RM. Prin hotărârea din 15 noiembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a admis contestația și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, iar prin decizia din 12 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, ca urmare a respingerii recursului agentului constator, s-a menținut fără modificări a hotărârea primei instanțe.

Totodată, a opinat că în rezultatul tragerii ilegale la răspundere contravențională și sancționării contravenționale, i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 3000 de lei, confirmat prin bonul de plată seri XL nr.847243

din 13 octombrie 2016 pentru cheltuielile de asistență juridică, asigurată în baza contractului de asistență juridică. La fel, a pretins cauzarea prejudiciului moral în mărime de 9000 de lei. Or, prin acțiunile pârâților i-au fost cauzate suferințe psihice manifestate prin stres, frustrare, disconfort psihologic.

Reclamantul a afirmat că la 19 aprilie 2017 a depus o cerere prealabilă în adresa pârâților, solicitând recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin imputarea unei fapte contravenționale pe care nu a comis-o și tragerea ilegală la răspundere contravențională. Prin răspunsul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 34/2-T-79/17 din 04 mai 2017, a considerat ca fiind neîntemeiate pretențiile înaintate.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Tașca și s-a încasat de la Inspectoratul Național de Patrulare în beneficiul lui Nicolae Tașca suma de 3000 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 1500 de lei cu titlu de cheltuieli asistență juridică; în rest, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Tașca împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Patrulare, intervenient accesoriu Radu Pascari cu privire la repararea prejudiciului material și moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de reprezentantul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Patrulare, Valentin Andriuța și s-a menținut hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că speței îi sunt aplicabile, fără rezerve, prevederile Legii nr. 1545- XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, citând în acest sens prevederile art.1, art. 2 alin.(1), (2), art. 3 alin.(1) lit.a), b), c),d),e), f), alin.(2), art.4 alin.(1), (2), (3), art. 5 alin.(1), (2), art. 6 lit. a), b), c), d), art. 7 lit. a),b),c),d) e), f), g) art. 10, art. 11 alin.(1) lit.a),b), c), d), e),f), g), h), alin. (2), alin. (3), art.13 alin.(1), (2), (3),(4), (5) din Legea nr. 1545- XIII din 25 februarie 1998. La fel, a redat conținutul prevederilor art. 8, art.11, art.14, art.1405, art.1416, art.1422, art.1423 Cod civil, în redacția în vigoare în perioada de referință a raportului în litigiu.

Instanța de apel a opinat că prin prisma art. 3 al Legii nr. 1545- XIII din 25 februarie 1998, este reparabil prejudiciul cauzat în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională, or, în privința lui Nicolae Tașca a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție și decizie de sancționare cu privire la contravenție în baza Codului contravențional, însă ulterior a fost încetat procesul contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

La fel, a subliniat faptul că pornirea procesului contravențional și incriminarea persoanei comiterea unor fapte prevăzute de Codul Contravențional urmează a fi bazată pe un echilibru just, real și efectiv între bănuială rezonabilă, bazată pe fapte și probe verosimile privind comiterea contravenției și îndoială rezonabilă, prin care agentul constator este ținut de lege să privească cumulul de probe administrate, ambele fiind raportate la obligația agentului constator să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a

circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului. Totodată, este deosebit de important faptul, că concluziile agenților constatatori despre vinovăția persoanei de săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri și că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile codului contravențional, se interpretează în favoarea contravenientului.

De asemenea, instanța de apel a punctat că Legea nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 nu instituie o condiție specială privind existența unui act judiciar separat, prin care să fie declarate ca fiind ilegale acțiunile agentului constator, or, însăși decizia din 12 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care recursul agentului constator a fost respins ca fiind nefondat, este unica dovadă legală suficientă, care denotă tragerea ilegală a persoanei la răspundere contravențională. Astfel, a remarcat că, prin acțiunile ilicite ale agentului constator, reclamantului i-a fost cauzat prejudiciu material, situație care just a fost statuată de instanța de fond. Prejudiciul material invocat în acțiune în suma de 3000 lei este constituit din cheltuieli pentru asistența juridică, plătite avocatului în cadrul cauzei contravenționale și este confirmat prin probe pertinente și admisibile.

Pentru a fi reparat prejudiciul moral, este necesar ca reclamantul să demonstreze prin ce se manifestă acest prejudiciu moral, precum și să justifice cuantumul acestei pretenții, prin prezentarea documentelor confirmative în acest sens, totodată fiind necesar ca să fie motivate circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații, această motivare să nu fie una teoretică și iluzorie. Având în vedere cele relatate, acțiunea la capitolul încasării daunei morale se respinge din lipsă de temei, or, suma solicitată nu este rezonabilă și va reprezenta o îmbogățire fără justă cauză.

Cu referire la cheltuielile suportate, reclamantul a pretins cheltuieli în mărime de 3000 de lei potrivit bonului de plată seria PL nr. 256514 din 26 martie 2017 (f.d.37), iar aceste cheltuieli sunt în legătură cu faptul că a fost reprezentat în cadrul instanței de fond de către avocatul Gheorghe Tataru. În viziunea instanței, suma de 1500 lei este rezonabilă, necesară și corect fiind încasată de instanța de fond.

La 17 ianuarie 2020, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare au declarat recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Tașca ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea. La fel, au indicat că instanțele ierarhic inferioare eronat au concluzionat despre aplicabilitatea speței a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, or, condițiile inserate în aceasta nu își găsesc justificare în pretențiile înaintate. Concomitent, au menționat și jurisprudența națională, care în opinia lor, este similară litigiului dat: cauzele nr.2ra-2110/19 Străisteanu Gh. vs Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul Național de Patrulare; nr. 2ra-2059/19 Chersac V. vs Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul Național de Patrulare; 2ra-2450/18 Balan M. vs Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul Național de Patrulare; 2ra-1163/17 Dovgani A. vs Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul Național de Patrulare.

La 19 februarie 2020, Nicolae Tașca, reprezentat de avocatul Gheorghii Tataru, a depus referință la cererea de recurs, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 10 octombrie 2019, iar Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare au declarat recurs la 17 ianuarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integral participanților la proces la 11 noiembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.207). Textul recursului denotă recepționarea deciziei de către recurenți la 22 noiembrie 2019. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratul Național de Patrulare împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat